

Vergaderjaar 2009–2010

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1035

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 juni 2010

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 2 fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Verordening van het Financieel Reglement van toepassing op de Europese begroting (herziening)
2. Mededeling inzake bioafvalbeheer in de Europese Unie (kamerstuk 22 112, nr. 1036)

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

Fiche: Verordening van het Financieel Reglement van toepassing op de Europese begroting (herziening)

1. Algemene gegevens

Voorstellen

- *Voorstel voor een verordening van het Financieel Reglement van toepassing op de Europese begroting (herziening)*
- *Mededeling: Meer of minder controles? Het vinden van de juiste balans tussen administratieve kosten van controles en het risico op fouten*

Datum Commissiedocumenten: 28 mei 2010 (en 26 mei 2010)

Nr. Commissiedocument: COM(2010) 260 definitief (en COM(2010) 261 definitief)

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=199364
(en http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=199358)

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

Nog niet vastgesteld. Besluitvorming zal geschieden op een Ecofin raad (datum nnb).

Eerstverantwoordelijk ministerie: Financiën (FIN)

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie

Rechtsbasis
Artikel 322 VWEU.

b) Stemwijze Raad en rol Europees Parlement

Het financieel reglement wordt door de Raad en het Europees Parlement vastgesteld volgens de gewone wetgevingsprocedure (met QMV in de Raad), waarbij de Europese Rekenkamer zal worden geraadpleegd. De herzieningen van 2002 en 2006 vonden plaats onder unanimiteit in de Raad, na raadpleging van het Europees Parlement.

c) Comitologie

De voorstellen worden besproken in het Begrotingscomité.

2. Korte inhoud

Het Financieel Reglement omvat de basisregels voor de opstelling en de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie. De huidige verordening is, na een integrale herziening, eind 2006 aangenomen. Het Financieel Reglement wordt thans om de drie jaar bezien. De Mededeling «Meer of minder controles» is tegelijk gepresenteerd met het voorstel van het Financieel Reglement. De Commissie heeft een evaluatie uitgevoerd en op basis hiervan het nu voorliggende wijzigingsvoorstel gepresenteerd. Met deze revisie beoogt de Commissie:

- introductie van flexibelere toepassing van de budgettaire principes gericht op het verlichten van administratieve lasten voor ontvangers van Europese subsidies
- verschuiving van het managementsysteem gebaseerd op werkelijke kosten (real-costs) naar een systeem gebaseerd op de verstrekking van

- toelages op basis van prestaties (performance), onder meer door de uitbreiding van «lump sum» verstrekking.
- stroomlijning van de voorschriften voor goed financieel beheer voor de implementerende partners (lidstaten, internationale organisaties, publieke en private partners, agentschappen etc.) van de Commissie met het oog op proportionaliteit; en
 - modernisering van het systeem voor risicomanagement en controlemaatregelen die o.m. moet uitmonden in de vaststelling van een toelaatbare foutenmarge. Hiertoe heeft de Commissie tevens in haar mededeling (meer of minder controles, zie dit fiche) voorstellen voor de beleidsterreinen Onderzoek, Energie en Vervoer en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling gedaan.

Bij de voorgestelde wijzigingen heeft de Commissie de volgende criteria gehanteerd:

1. reductie van administratieve lasten voor (eind)begunstigden, contractanten en implementerende partners;
2. faciliteren, waar mogelijk, van de hefboomwerking van Europese middelen;
3. faciliteren van de plicht van de Commissie, conform uit artikel 317 TFEU, die strekt tot het uitvoeren van de begroting en haar beleidsdoelen middels het verbeteren van uitvoeringsinstrumenten en het vereenvoudigen van regels en procedures;
4. borgen van goed financieel beheer (rechtmatigheid) en de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie tegen fraude en andere illegale activiteiten;

Als gevolg van de herziening dienen ook de specifieke uitvoeringsvoorschriften (UV) van het financieel reglement te worden gewijzigd.

3. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

- a) *Bevoegdheid*: de EU is op grond van artikel 322 VWEU bevoegd om de financiële regels betreffende de EU-begroting vast te stellen.
- b) *Functionele toets*:
 - *Subsidiariteit*: n.v.t. Het betreft hier de EU-begroting.
 - *Proportionaliteit*: positief. Een verordening is het door artikel 322 VWEU voorgeschreven instrument. Verder acht Nederland het positief dat elke drie jaar de begrotingsregels van de EU tegen het licht worden gehouden en waar mogelijk gemoderniseerd, vereenvoudigd en verduidelijkt worden
- c) *Nederlands oordeel*: positief

4. Implicaties financieel

a) Consequenties EU-begroting

De Commissie heeft geen concrete indicatie gegeven welke gevolgen de toepassing van het gewijzigde Financieel Reglement heeft voor de EU-begroting. De directe financiële gevolgen zullen echter naar verwachting gering zijn. Nederland is van mening dat eventuele financiële middelen gevonden dienen te worden binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/of decentrale overheden en/of voor bedrijfsleven en burger

De Commissie maakt niet specifiek duidelijk wat de consequenties voor en binnen de lidstaten zijn van de vereenvoudiging en verduidelijking van het Financieel Reglement. De directe financiële gevolgen zullen echter naar verwachting gering zijn.

c) *Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger:*

Het is vooral nog onduidelijk welke consequenties de wijzigingen precies zullen hebben. De voorstellen zijn er echter voor een belangrijk deel op gericht de administratieve verplichtingen vanuit de Europese Unie te verlagen. Daar zullen ook Nederlandse overheden, bedrijven en instellingen van kunnen profiteren. De precieze consequenties van het voorstel zijn echter nog niet duidelijk.

5. Implicaties juridisch

- a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid:* geen
- b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v.*
Haalbaarheid: de Commissie voorziet aanneming van haar voorstel voor 2012. Volgens het voorstel treedt de verordening in werking op de derde dag na publicatie in het Publicatieblad van de EU. De verordening moet volgens de Commissie op z'n laatst in werking treden op 1 januari 2012.
- c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling:* de FP-verordening loopt eind 2013 af. Voor de periode na 2013 zal mogelijk het financieel reglement weer aangepast moeten worden.

6. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Het besluit betreft de uitvoeringsregels van de EU-uitgaven en zal alleen consequenties hebben voor zover het uitgaven voor buitenlandsbeleid of ontwikkelingssamenwerking betreft. Het is nog niet duidelijk welke consequenties de voorstellen van de Commissie zullen hebben

7. Nederlandse positie (eerste algemene standpunt)

Nederland staat in zijn algemeen positief tegenover de doelstellingen van de Commissie met betrekking tot de voorgestelde herziening van het Financieel Reglement. Gezien de omvang en de technische aard van de wijzigingsvoorstellen, valt op dit moment echter nog niet de gehele impact van de wijzigingsvoorstellen te overzien. Dit zal pas duidelijk worden na grondige bestudering door betrokken departementen en gedurende de behandeling in het begrotingscomité, waarvan nog onbekend is wanneer het Belgisch Voorzitterschap deze zal starten.

Nederland is voorstander van een strikte interpretatie van begrotingsdiscipline, vereenvoudiging, die onduidelijke en onwenselijke regelgeving aanpast of schrapt en hecht veel waarde aan een goed financieel beheer in de EU. Nederland is in dit licht verheugd dat de Commissie op deze punten, eerder aangereikte suggesties van Nederland heeft overgenomen. Deze suggesties vormden onderdeel van de Nederlandse bijdrage aan de Consultatieronde die de Commissie voorafgaand aan het uitbrengen van haar wijzigingsvoorstellen had uitgeschreven. Nederland stelt daarin onder meer voor:

- minder eisen te stellen aan de verstrekking van kleine subsidies in lijn met het in Nederland per 1/1/2010 van kracht geworden uniform subsidiekader.
- voor de uitvoering van contracten en de verantwoording daarvan een benadering te kiezen die niet is gericht op «zero risk», maar meer op «high trust».

- verder heeft Nederland specifieke suggesties voor het verbeteren van het financieel beheer gedaan, bijvoorbeeld middels de aanscherping van de «Annual Summary».

Nederland is van mening dat de door de Commissie voorgestelde wijzingen bij kunnen dragen aan goed financieel beheer en de Nederlandse inzet zal er onder meer op gericht zijn deze wijzigingsvoorstellen te behouden. Verder zal Nederland bij de herziening o.a. inzetten op:

- Handhaving van de begrotingsdiscipline en het verder verbeteren van goed financieel beheer;
- Waarborgen dat het risico op fraude en onregelmatigheden geminimaliseerd is;
- Vereenvoudiging van uitvoering en verantwoording van verstrekking van Europese subsidies;
- Vereenvoudiging van wet- en regelgeving met het oog op de vermindering administratieve lasten

Met betrekking tot modernisering van het systeem voor risicomanagement en controlemaatregelen hecht Nederland er groot belang aan dat er voorrang wordt gegeven aan de voorkant van het proces daarmee doelend op de verbetering van de uitvoering, intelligentere controlemethoden en vereenvoudiging van regelgeving. Nederland zal, indien noodzakelijk, o.a. op basis van de verkregen informatie over de uitvoering van regelgeving, de inzet op vereenvoudiging van regelgeving en de afronding van het actieplan voor verbetering van het financiële beheer een eventueel besluit nemen over het wel of niet vaststellen van een aanvaardbaar foutenrisico. In het licht van de zojuist uitgekomen mededeling zal Nederland dit standpunt nader bezien.